Gweiddi

Llond sill o lyfrau pobi

1. Crynhowch gynnwys y gerdd fesul pennill mewn brawddeg bob tro.

Pennill 1

………

………

Pennill 2

………

………

Pennill 3

………

………

Pennill 4

………

………

Pennill 5

………

………

Pennill 6

………

………

2. Crynhowch gynnwys y paragraff am effaith ddiwylliannol y *Bake Off* mewn pwyntiau bwled, fel yn:

Ers i'r rhaglen *The Great British Bake Off* ymddangos ar y teledu, mae mwy o:

- ....
- ....
- ....
- ....
- ....
- ....

3. Ydy'r gerdd a'r paragraff yn cyflwyno'r un safbwynt? Nodwch resymau am eich barn.

4. Meddyliwch am o leiaf **chwe ansoddair** i ddisgrifio'r person a ysgrifennodd y gerdd, a nodwch pam rydych chi wedi dewis yr ansoddair bob tro.

i. ....

ii. ....

iii. ....

iv. ....

v. ....

vi. ....

5. Ydych chi'n adnabod person sydd wedi prynu llawer o offer er mwyn dilyn diddordeb, ond sydd byth yn eu defnyddio, neu berson sydd heb lawer o ddawn ar gyfer rhyw ddiddordeb? Soniwch wrth eraill am y person, neu/ac ysgrifennwch baragraff byr amdano/amdani.

6. Meddyliwch am ymadrodd Cymraeg a fyddai'n cyfateb i'r ymadrodd Saesneg, '*All the gear, no idea*'. Defnyddiwch odl neu gyflythreniad er mwyn i'r ymadrodd fod yn fachog.

....

7. Ydych chi'n gwybod am rywun sydd wedi dechrau pobi ar ôl gwylio'r *Bake Off*? Neu efallai bod busnes pobi newydd wedi codi yn eich ardal. Soniwch wrth eraill, neu/ac ysgrifennwch ychydig o frawddegau am hyn.

8. Chwiliwch am ymadroddion o'r gerdd sy'n cyfateb i'r canlynol:

   i. Rwyf wrth fy modd ....

   ii. Dydw i ddim yn cofio ....

   iii. Ei gwybodaeth a'i thalent ....

   iv. Dydy'r cyffro byth yn gorffen ....

   v. Dim o werth ....

9. Beth yw patrwm y gerdd? Cyfrwch y sillafau yn y llinellau a nodwch ble mae'r odl ym mhob pennill.
   Sylwch ar yr ymadrodd: 'y dawnus rai'. Ai yn y drefn hon y bydden ni'n rhoi'r geiriau hyn fel arfer? Ydy rhoi'r geiriau yn y drefn hon yn creu effaith arbennig?

10. Edrychwch ar y ferf hon: **gwnâi** (ym mhennill 5 mae wedi cael ei threiglo'n feddal).

Gwnâi = *Roedd fy mam yn (arfer) gwneud*. Dyma amser amherffaith y ferf 'gwneud'.

Gwna yn **bôn gwneud**, ac mae'r terfyniad **–ai** yn dangos mai **ef** neu **hi** oedd yn gwneud (3ydd person unigol).

gwna + ai = gwnâi (mae'r **â** yn dangos bod dwy **a** wedi dod at ei gilydd).

Llenwch y tabl gyda berfau **–ai** eraill. Mae un wedi'i rhoi i chi:

Roedd ef/hi yn darllen.	**darllenai**
Roedd ef/hi yn canu.	
Roedd ef/hi yn coginio.	
Roedd ef/hi yn poeni.	
Roedd ef/hi yn bwyta	
Roedd ef/hi yn eistedd	
Roedd ef/hi yn cerdded	
Roedd ef/hi yn meddwl.	

Dewiswch bump o'r berfau hyn a'u rhoi mewn brawddegau eich hun. Ceisiwch amrywio'r brawddegau; peidiwch â rhoi'r ferf yn gyntaf bob tro.

i. ....

ii. ....

iii. ....

iv. ....

v. ....

11. Cyn i’r darn o Wikipedia gael ei roi ar y we, roedd yn wallus iawn. Golygwch y darn (gallwch wirio a ydych wedi cywiro’r darn yn gywir drwy edrych ar y darn gwreiddiol).

Effaith ddiwyliannol y *Bake Off*, yn ôl gwefan Wikipedia:

Mae’r sioe wedi dod yn rhan pwysig o diwylliant Prydain ac wedi ysgogi diddordeb mewn pobi gartref. Mae archfarchnadoedd a siopau arall yn y DU yn dweud bod llawer mwy o cynhwysion ac offer pobi’n cael ei gwerthu. Mae mwy o llyfrau pobi yn cael eu werthu, hefyd mae mwy o clybiau pobi a mwy o poptai annibynnol wedi cael eu sefydlu. Yn ôl un dadansoddwr, mae dros 60% o oedolion y DU wedi pobi gartref o laiaf unwaith yn 2013, o’i gymharu â 33% yn unig yn 2011.

Atebion

8

i. Rwyf wrth fy modd = *Rwyf yn fy seithfed ne'*
ii. Dydw i ddim yn cofio = *Does gen i 'm co' (Does gen i ddim cof)*
iii. Ei gwybodaeth a'i thalent = *Ei dysg a'i dawn*
iv. Dydy'r cyffro byth yn gorffen = *Mae'r bwrlwm yn ddi-rai*
v. Dim o werth = *Dim byd o fudd*.

9

Mae saith sillaf ym mhob llinell. Trefn yr odlau: ABCB. Mae llinellau 1 a 3 yn ddiacen (pobi, Berry), a llinellau 2 a 4 yn acennog (iawn, dawn).

10

Roedd ef/hi yn darllen.	**darllenai**
Roedd ef/hi yn canu.	**canai**
Roedd ef/hi yn coginio.	**coginiai**
Roedd ef/hi yn poeni.	**poenai**
Roedd ef/hi yn bwyta.	**bwytai**
Roedd ef/hi yn eistedd.	**eisteddai**
Roedd ef/hi yn cerdded.	**cerddai**
Roedd ef/hi yn meddwl.	**meddyliai**